

MILJØVAGTNOTAT

Uheldets art: Fiskedød i Græse Å, Slangerup

Adresse: -

Skadesnummer/reference:

-

Kommune:

Frederikssund Kommune

Rekvirent:

Frederiksborg Brand og Redning
ISL: Ole Hermansen

Dato:

29. april 2022

Matr.nr.:

-

Sagsbehandler, DMR:

Lars Kolthoff, geolog

DMR sagsnr.:

2022-1301

Koordinator:

-

Baggrundsinformationer:

Fredag aften den 25. marts 2022 opdager Jan, som er medlem i foreningen Grusbanden (forening som har lavet gydebanker m.m. til ørrederne i vandløbet), en død fisk i vandløbet og lørdag formiddag den 26. marts 2022 går han sammen med en anden fra foreningen ud og undersøger forholdet nærmere. De opdager mange døde fisk og kontakter derfor beredskabet, som kontakter DMR Miljøvagt.

Skadevolder:

Ukendt

Aktiviteter:

Lørdag den 26. marts 2022.

12:30 Indsatsleder (ISL) Ole Hermansen fra Frederiksborg Brand og Redning kontakter DMR Miljøvagt. ISL oplyser følgende til miljøvagten:

- At han er rykket ud til fiskedød i Græse Å (ved Slangerup Speedway og agility bane). Det er nogle personer som beskæftiger sig med vandløbsvedligeholdelse og fiskeopdrætning af ørreder i åen som har anmeldt hændelsen. Der er tale om døde 1-2 års ørreder.
- At fiskedøden starter ved udløbet fra Slangerup rensningsanlæg, og fortsætter ca. 500 meter nedstrøms, i retning mod Frederikssund. ISL kan ikke observere misfarvning, oliefilm eller lignende i vandløbet.
- At fiskeopdrætterne oplyser til ham, at de har bemærket en opblomstring af en ny type svampelignende algevækst i området hvor der er fiskedød.
- At ISL har været i kontakt med Rasmus Laustsen fra Novafos, som driver rensningsanlægget, og han har ikke umiddelbart kendskab til overløb eller lignende, men han vil sørge for at der bliver iværksat en undersøgelse på rensningsanlægget.

På baggrund af ISL's oplysninger vurderer DMR at der ikke længere er tale om akut risiko for vandmiljøet, og vil derfor tage fat på sagen på mandag. Frederikssund Kommune orienteres om forholdet af DMR Miljøvagt den 26. marts 2022 på mail.

Mandag den 28. marts 2022.

10:46 Frederikssund Kommune kontakter DMR og meddeler, at de ønsker at der foretages prøvetagning i vandløbet.

13:30 DMR mødes med Oliver Pihl fra Frederikssund Kommune ved Græse Å for at udføre kildeopsporing i nærheden af renseanlægget og nedstrøms samt udtage vandprøver ved alle tilløb på strækningen.

Prøvetagningspunkterne fremgår af skitsen under fotodokumentation.

14:30 DMR og Frederikssund Kommune møder Jens Christensen (tlf.: 25 36 48 00) fra Miljøstyrelsen, som er i gang med at registrere dyr til vurdering af vandløbets tilstand. Han fortæller, at vandløbet opstrøms, før renseanlægget, er i rigtig god tilstand mens det ser mindre godt ud nedstrøms for

renseanlægget. Selvom han finder samme dyrearter, er der væsentligt færre nedstrøms renseanlægget.

15:05 DMR og Frederikssund Kommune kører til speedwaybanen for at tage en vandprøve nedstrøms renseanlægget. Her ses død fisk samt oplomstring af alger, se fotobilag.

15:13 Frederikssund Kommune forlader stedet og aftaler med DMR, at der DMR skal foretage en rundring i det boligområde, som leder vand til et regnvandsbassin der løber ud i Græse Å. Rundringen har til formål at undersøge, om der kan være udført tagrensning i området som evt. kunne have forårsaget fiskedøden, hvis ulovlige stoffer i forbindelse hermed er ledt ud i regnvandsbassinet.

15:44 DMR taler med beboer på Sønderparken 14 som fortæller, at boligerne har fået nyt tag for 2 år siden og ikke har fået foretaget tagrensning siden.

15:57 DMR ankommer til Møllevangen og kører rundt i området for at se om der kunne være foretaget tagrensning. Tagene ser forholdsvis nye ud, men er beskidte og det vurderes, at der sandsynligvis ikke er foretaget tagrensning.

16:15 DMR tager tilbage til vandløbet ved renseanlægget og udtager supplerende vandprøver samt feltmålinger.

17:18 DMR møder Jan fra foreningen Grusbanden. Han fortæller, at det var ham som opdagede den første døde fisk og ringede til beredskabet dagen efter, hvor han og en anden fra foreningen fandt mange døde fisk. De har efterfølgende indsamlet størstedelen af de døde fisk, hvorfor kun enkelte døde fisk blev observeret under prøvetagningen. Den første døde fisk observeret af Jan lå nedstrøms udløbet fra renseanlægget, se skitse.

17:30 DMR forlader skadestedet efter endt prøvetagning og feltmålinger.

Resultater

Feltmålinger af ilt, temperatur, pH og ammonium udført den 28. marts 2022:

Lokalitet	Ilt mg/l	Temperatur °C	pH	NH ₄ ⁺ mg/l
Renseanlæggets udløb (5 meter opstrøms - VP6)	10	8	7	0
Renseanlæggets udløb (i udløbet - VP5)	10	10	7	0
Renseanlæggets udløb (5 meter nedstrøms)	10	9	7	0
Industriområdets udløb (5 meter opstrøms)	10	9	7	0
Industriområdets udløb (i udløbet - VP4)	1	8	6	1-3
Industriområdets udløb (5 meter nedstrøms)	10	9	7	0

< 4,0 mg/l O₂ = iltsvind

< 2,0 mg/l O₂ = kraftigt iltsvind

0,5 mg/l NH₄⁺ = stress,

1-3 mg/l NH₄⁺ = højt stress

Værdierne er umiddelbart gode. Kun iltindholdet og til dels ammoniumindholdet i udløbet fra industriområdet viser dårlig vandkvalitet. Påvirkningen herfra kan dog ikke ses i vandløbet da værdierne hhv. 5 meter op- og nedstrøms er ens. Flowet fra udledningen fra industriområdet var meget lavt.

Vandprøver indsendt til kemisk analyse for kvælstof, pesticider og algebekæmpelsesmidler. Nummereringen af vandprøverne følger numrene på skitsen i dette dokument.

	Enhed	VP1	VP4	VP5	VP6	VP16
Sum kvælstof	mg/l	0,007	2,1	0,035	0,038	0,15
Sum pesticider	µg/l	0,068	0,284	0,433	0,547	0,157
Sum algebekæmpelsesmidler	mg/l	0	0	0	0	0

Der er i de analyserede vandprøver ikke konstateret kvælstof, pesticider eller algebekæmpelsesmidler, som vurderes at have væsentlig indflydelse på åens tilstand.

Vurderinger:

DMR Miljøvagt vurderer:

- At fiskedøden er opstået pga. en akut toksisk puls.
- At den toksiske puls sandsynligvis kommer fra rensesanlægget.
- At det lave iltindhold i udløbet fra industrien ikke har væsentlig påvirkning af vandløbet grundet opblanding.
- At det ud fra analyseresultaterne af de udtagne vandprøver, ikke er muligt at fastslå årsagen til fiskedøden.
- At spildet ikke udgør en akut risiko for miljøet i beredskabsmæssig forstand, på det tidspunkt, hvor miljøvagten blev kontaktet vedr. sagen

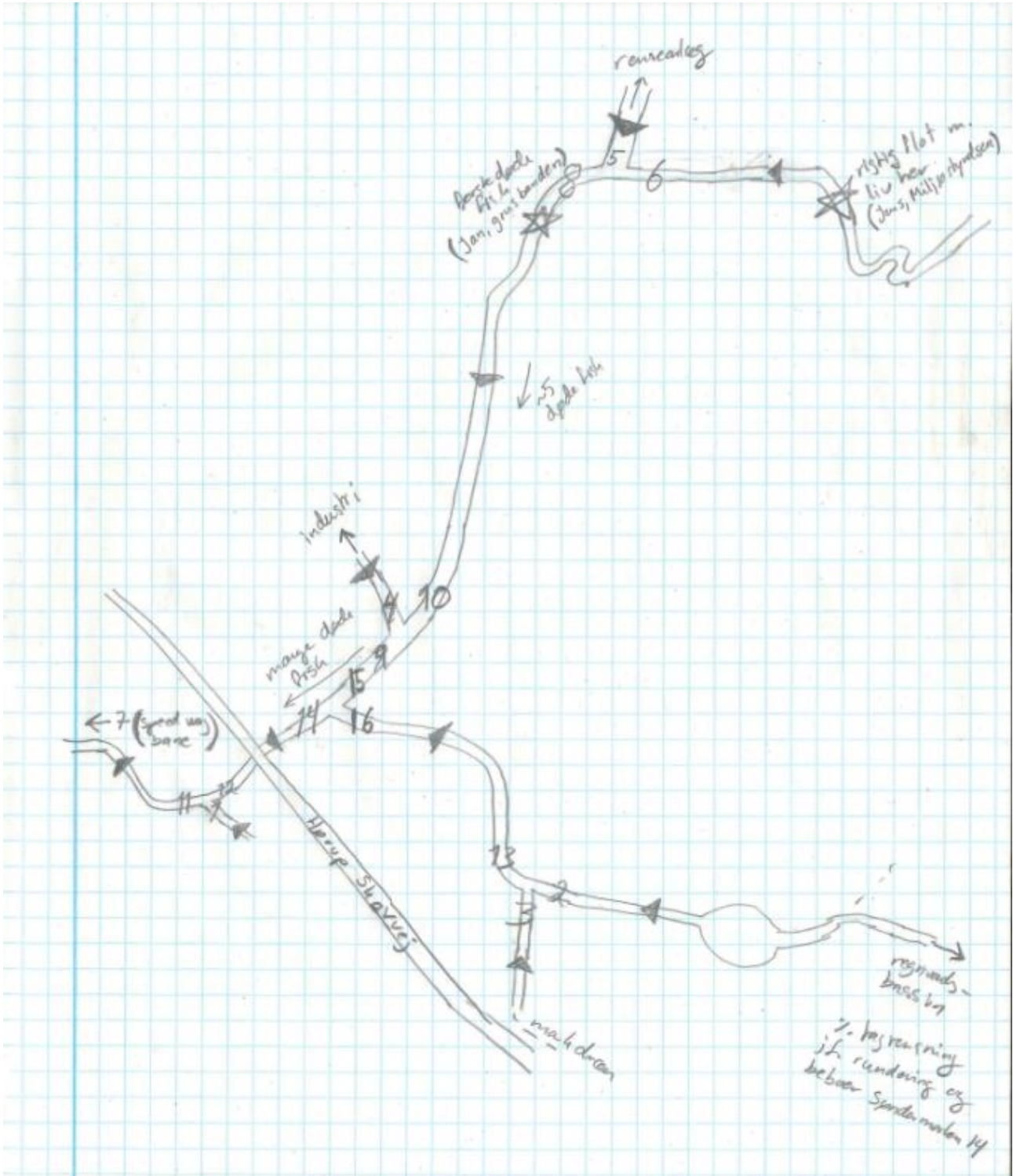
Anbefalinger:

DMR Miljøvagt anbefaler:

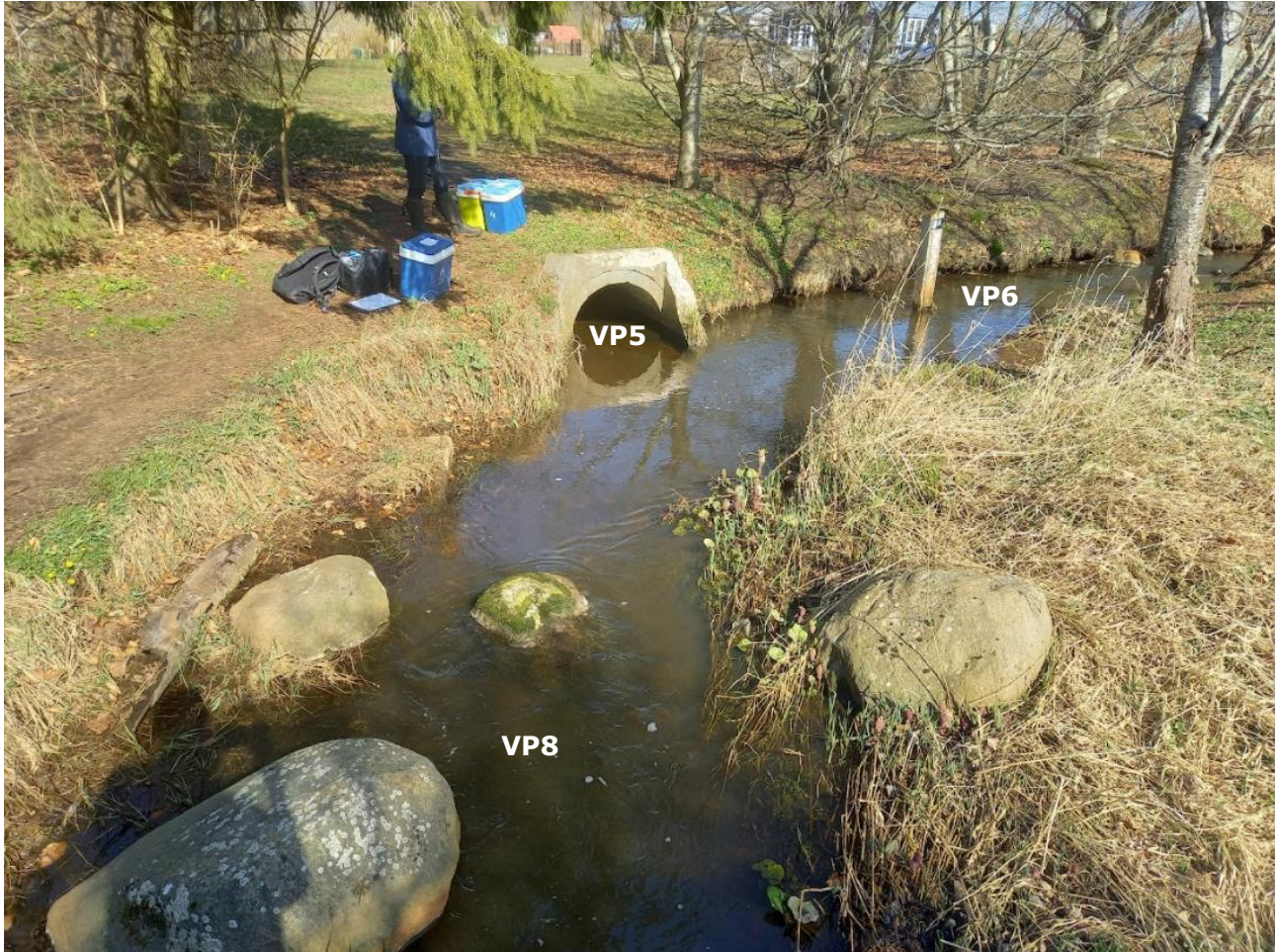
- At Frederikssund Kommune går i dialog med rensesanlægget for at undersøge om kilden til den toksiske puls kan skamme herfra.

Fotodokumentation

Skitse over vandløbets forløb, udløb, strømningens retning, prøvetagning, fund af døde fisk m.m.
 Numrene på vandløbet følger nummereringen af vandprøverne.

Udløb fra renselæg

Udløb fra industriområdet. Udløbet var meget lavtydende

Sammenløb af vand fra regnvandsbassin og markdræn

Udløb af vejvand.

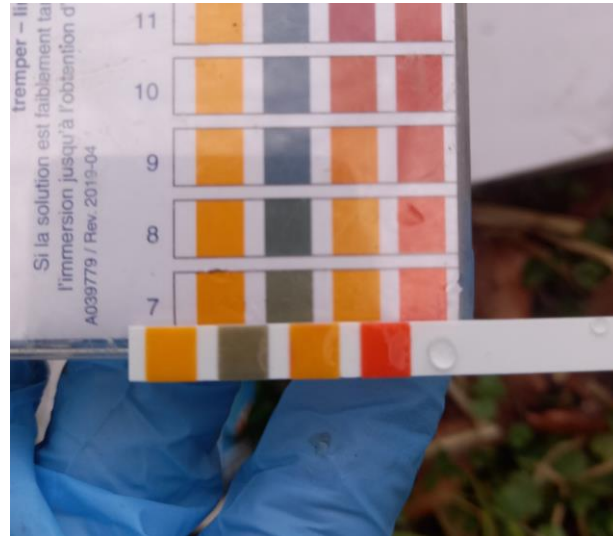
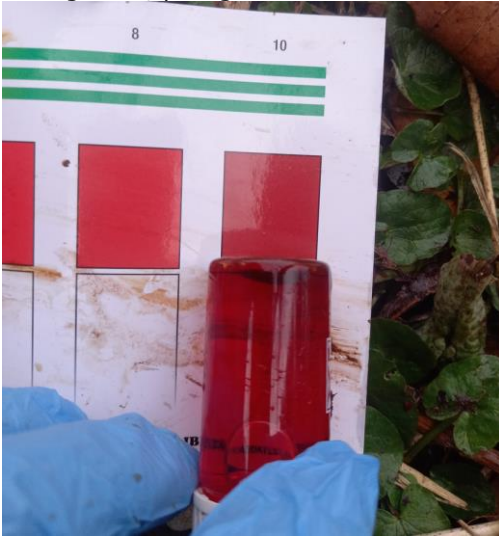
Vandprøve udtaget ved speedwaybanen

Opblomstring af alger ved speedwaybanen

Måling af Ilt, pH og ammonium i VP6

Tage ved Sønderparken. Nye tage som ifølge beboer ikke har været rensset.

Tage ved Møllevangen. Skidt ses på tagene, så de er sandsynligvis ikke blev rensset for nyligt.

